

MFY til VOV

Kriminalomsorgen

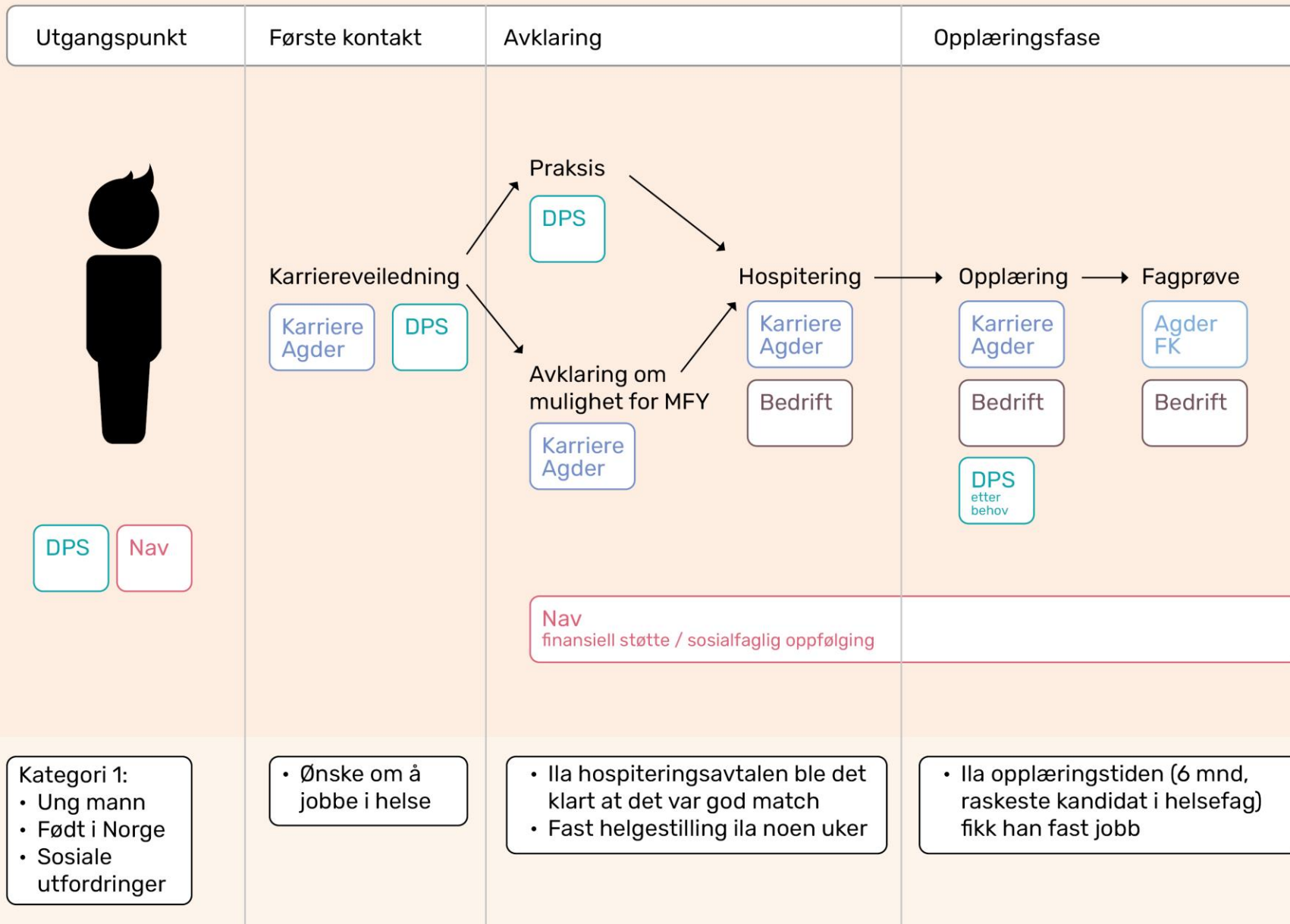
Sentrale elementer i en fleksibel opplæringsmodell for voksne

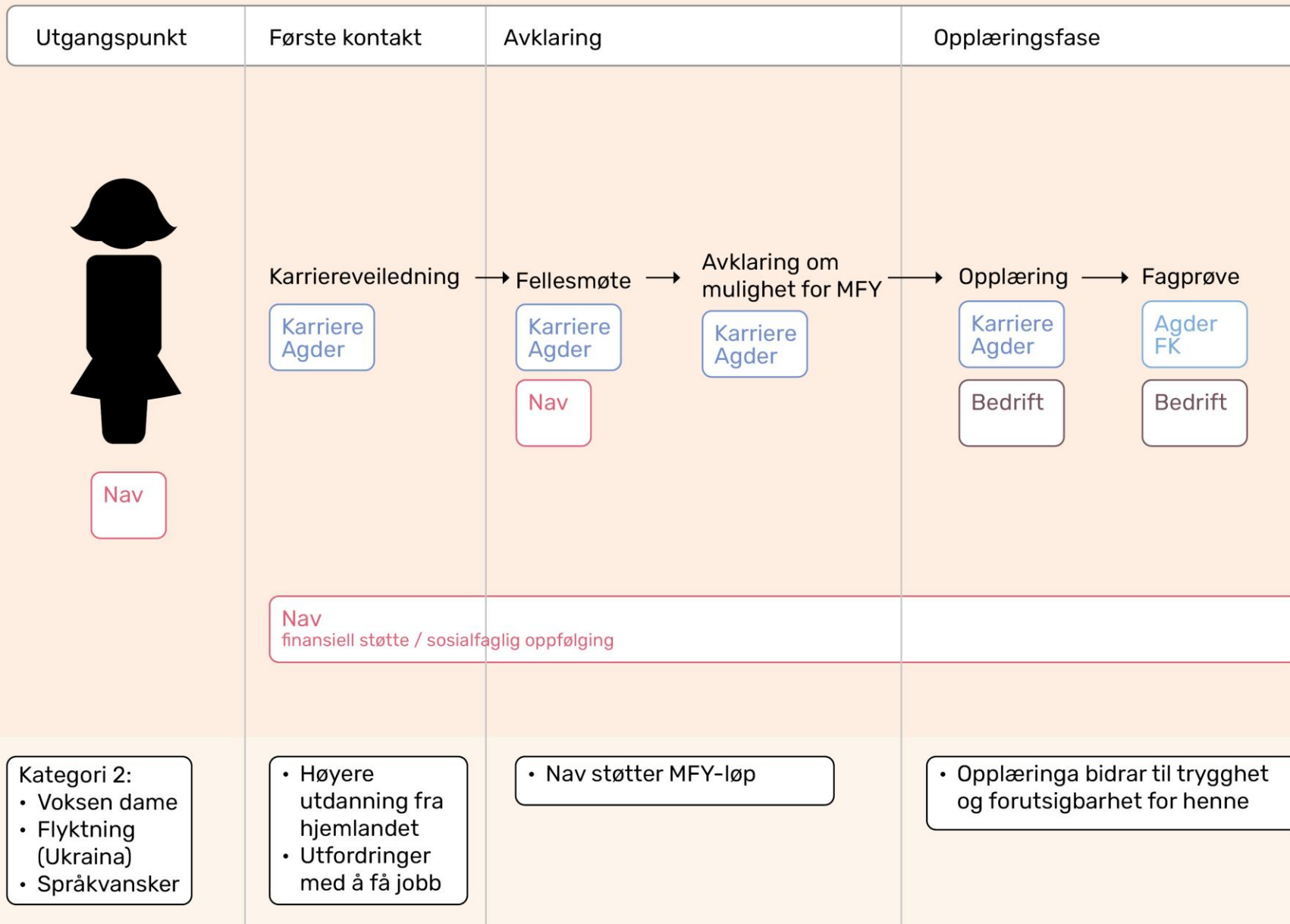
1. Fortløpende inntak
2. Verksted/arbeidsplass som hovedarena for opplæring
3. Individuelt tilrettelagt opplæringsløp
 - Mindre grupper for norsk og samfunnsfag, språkstøtte mot fagspråk
4. Smidige overføringer ved overgang/løslatelse
 - Gode overganger mellom ulike soningsformer og løslatelse
5. Tett oppfølging
6. Tydelig ansvar og koordinering av opplæringsmodellen

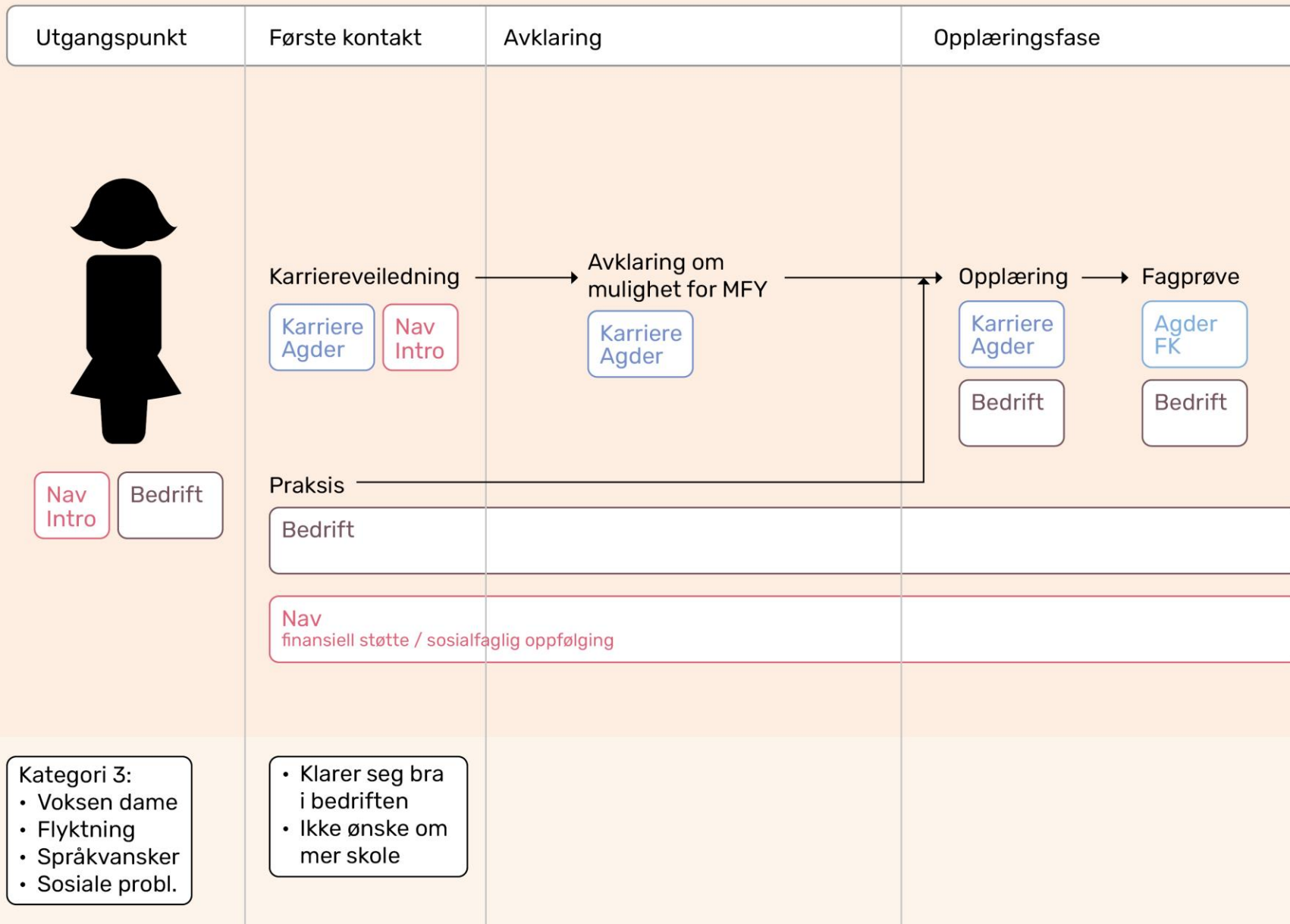
Voksne søkere til vgo - målgrupper

Generelt: Sammensatt målgruppe med ulike forutsetninger for å starte opplæringen direkte i ordinær bedrift. Tilknytningen til bedrift kan differensieres i tråd med forutsetningene. Overgangsordninger med tilrettelagt praksis nødvendig for noen. Beskrivelsene under basert på erfaringer.

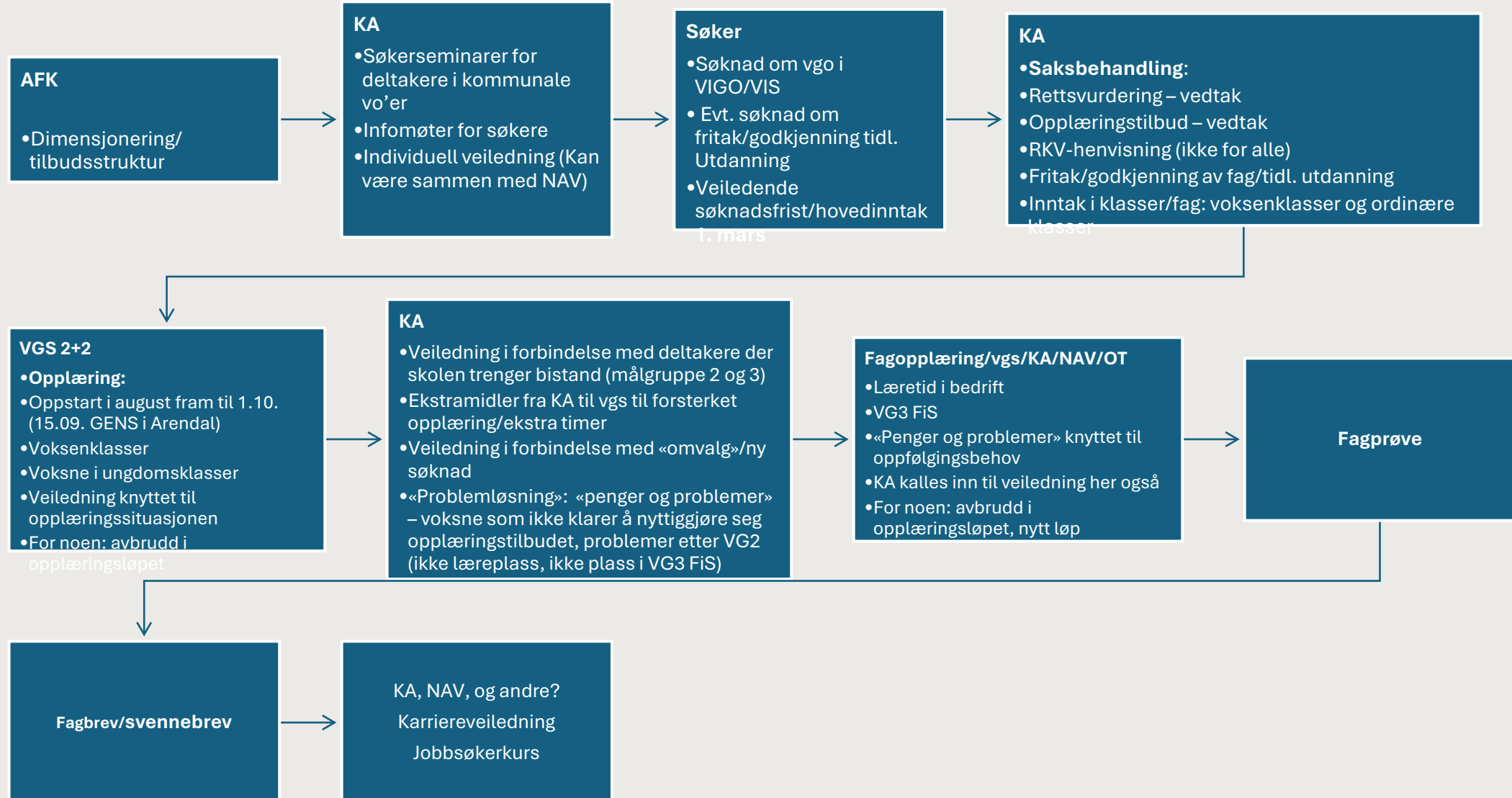
1. Voksne med gode nok ferdigheter i norsk, uten særskilte tilretteleggingsbehov, som har tilknytning til eller klarer lett å finne bedrift. Disse kan starte direkte i bedrift. (Mange i denne målgruppa kommer via NAV m en praksisplass, har et fagbrev eller studiekompetanse fra før og/eller yrkeserfaring. Rekvalifiserings-søkere. Menn i helse.
2. Voksne med behov for språkopplæring i norsk og/eller andre tilretteleggingsbehov pga helse, livssituasjon, lærevansker). Disse kan med støtte nyttiggjøre seg opplæring i ordinær bedrift, f.eks.: KIMU-oppfølging i helsefag, språkstøtte i bedrift, tilrettelagt praksis pga livssituasjon, helse e.l. Mange i denne målgruppa kommer via NAV e.l. eller fra kommunale voksenopplæringer. Menn i helse.
3. Voksne med svært svake ferdigheter i norsk og/eller store tilretteleggingsbehov (sammensatte lærevansker, helseutfordringer, livssituasjon). Mange av disse søkerne kommer direkte fra grunnskoleopplæringen for voksne eller Intro-programmet. Disse vil i en overgangsperiode ha behov for tilrettelagt praksis (f.eks. praksisarealer på skolene, prøvestasjoner, arbeids- og inkluderingsbedrifter). I denne målgruppa vil noen også kunne nyttiggjøre seg KIMU-oppfølging i helsefag eller språkstøtte i bedrift (?)
4. Unge voksne mellom 19 og 25 år samt enkelte under 19 år – «ny» målgruppe blant voksensøkerne, større omfang fra 24/25. Kommer fra OT/ungdomstiltakene. Disse søkerne vil fordele seg på gruppe 2 og 3.

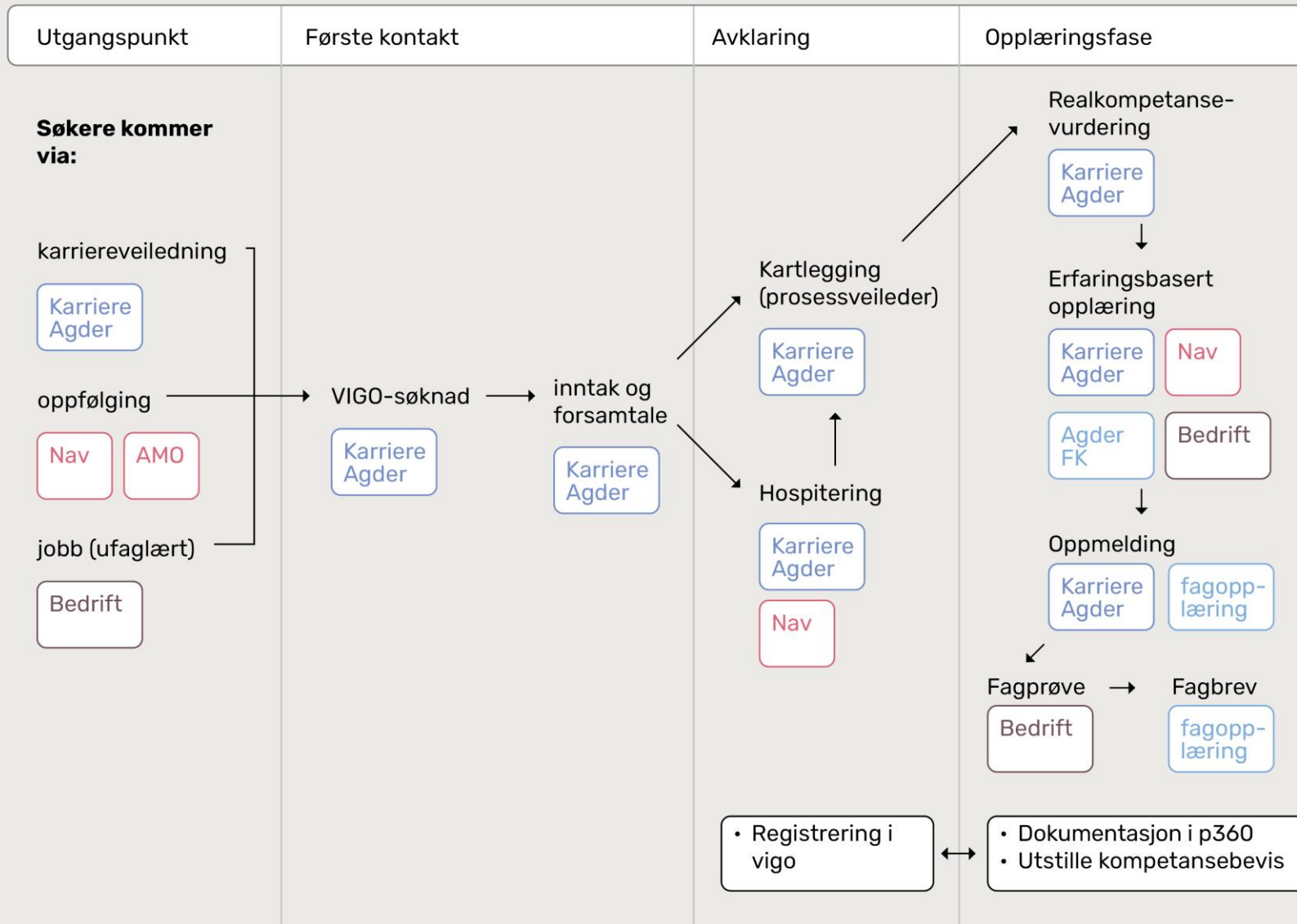

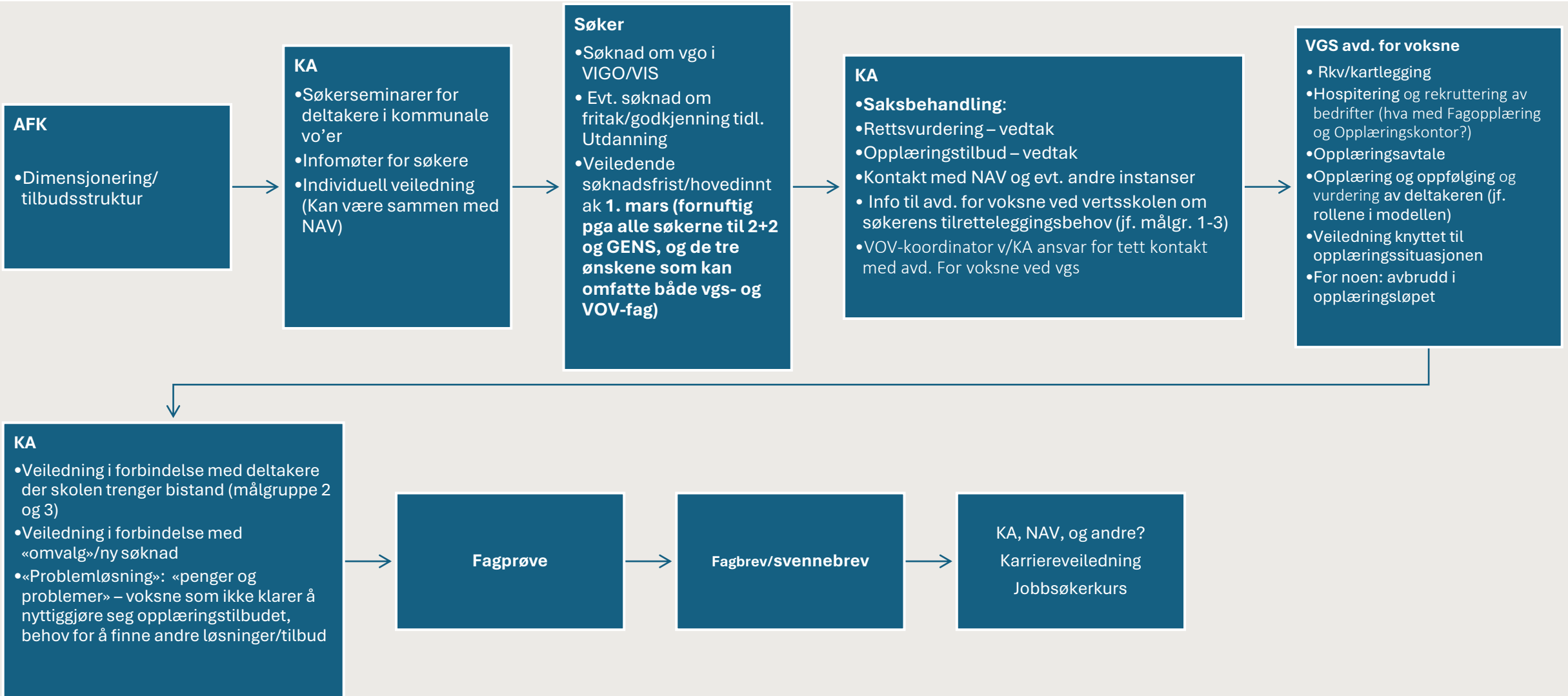
Dagens søker-/opplæringsreise (utenom MFY)

Dagens søker-/opplæringsreise i MFY

Forslag til opplæringsreise i VOV

Roller i opplæringsmodellen (fra dagens MFY)

- **Prosessveileder**
- **Instruktør i bedrift**
- **Programfaglærer/Teoriansvarlig i yrkesfaget**
- **Veileder i fellesfag/Teoriansvarlig i norsk og samfunnskunnskap**
- **Opplæringskontoret**

Roller i opplæringsmodellen

- **Prosessveileder (oversikten under beskriver bredden i ansvarsområder og oppgaver, ikke alle prosessveiledere har alle oppgavene, men til sammen dekker de hele bredden):**
 - Avklaring og inntak
 - Hovedansvar/koordinerer laget rundt deltakeren:
 - Før opplæringsstart:. Knutepunkt for søker/deltaker, bedrift, NAV, karriereveileder, helse, opplæringskontor
 - Avklaringer knyttet til sikring av livsopphold (NAV eller Lånekassa)
 - Kobler på teoriansvarlig(e), veileder/instruktør i bedrift, hospiteringsavtale, opplæringsavtale, bestiller RKV
 - Opplæringsløpet: Kontakt med deltaker og bedrift, månedlige møter, følger progresjonen i OLK-web
 - Følger opp deltaker mtp tilretteleggingsbehov, psykososial situasjon, sikring av livsopphold, kontakt opp mot NAV, jobbspesialist eller andre aktuelle instanser som deltaker har kontakt med
 - Oppmelding til fagprøve og annet administrativt arbeid (pc'er, tilganger til aktuelle datasystemer/programmer, kompetansebevis)
 - Godkjenning av moduler (på bakgrunn av godkjente kompetansemål)
 - Kan også være programfaglærer/teoriansvarlig i yrkesfaget (særlig helse og byggfag)
 - Noen har også koordineringsansvar internt for MFY lokalt (per KA-senter)
 - Noen har også koordineringsansvar mot NAV og Oppikrim
 - Kvalifikasjoner: veiledningskompetanse, fagbrev eller høyskoleutdanning (vil ha ulikt ansvar og ulik lønn)
 - Ansatt i MFY/Karriere Agder pt

Prosessbeskrivelse

Rådgiver i fengselsavdelingen har samtale med mulig deltaker, gir informasjon om MFY og gjør avklaringer:

- Opplæring som voksne,-kandidater med ungdomsrett (over 19 år) søker/overføres til voksenrett
- Interesse for faget
- Tidligere erfaringer og opplæring- RKV light som gjennomføres før oppstart i samarbeid med rådgiver
- Soningstid (avklares i samarbeid med den innsatte og kriminalomsorgen)

2. Rådgiver tar kontakt med prosessveileder på telefon/mail for å viderefordre informasjon om deltaker.

3. Sosialkonsulent i Kriminalomsorgen kobles på, de har kjennskap til kandidatens soning, domslengde og denne bistår ved eventuell søking til annen soning (lavere sikkerhet, overgangsbolig osv)

3. Prosessveileder KA registrerer nødvendige data i sine systemer.

4. Hvis deltaker tas inn i MFY, innkaller rådgiver til møte: deltaker, prosessveileder, faglærer, sosialkonsulent. Her informeres deltaker om opplæringsprosessen og kompetanseboka. Deltager underskriver opplæringsavtale i eller kort tid etter møtet. En slik kontrakt kan utløse basistilskudd for lærebedriften.

-Det lages en skriftlig framdriftsplan i samarbeid med alle parter, denne oppdateres minst hver 3 mnd.

5. *Opplæring gis etter VOV-læreplan*

-Fagansvarlig og kandidat utarbeider en framdriftsplan for opplæringsløpet, - hvilke elementer i modulene skal det jobbes med fram til neste fagsamtale. Fagsamtale en gang pr mnd (underveisevaluering)

-Opplæringsperm/OLK-web, kandidatens verktøykasse (bilder, refleksjoner, oppgaver, oppskrifter/arbeidsbeskrivelser)

-Opplæringspermen er sentral i underveisev.samt til evaluering av progresjon

-Underveiev./godkjenning av kompetansemål registreres inn opplæringspermen og gitte registreringssystem (VIS/ Vigovoksen nå)

6. Rådgiver i fengselsavdelingen innkaller til møte hver tredje måned (eller oftere ved behov): deltaker, prosessveileder, sosialkonsulent, rådgiver og faglærer/arbeidsdriften. Agenda: Progresjonsevaluering, oppfølging, informasjon om evt. endringer i soningen og annet. *Opplæringskontor må ha løpende dialog med faglærer/arbeidsdriften dersom de er en aktuell samarbeidspartner.*

7. Ved uforutsette hendelser som overføringer, løslatelse før forventet tidspunkt e.l. informerer sosialkonsulent skolen, prosessveileder og progresjonsteamet¹ umiddelbart, og det søkes arrangert et progresjonsteam/ansvarsgruppe der deltager befinner seg. Hvis deltageren skal fortsette i MFY etter overføring/løslatelse, er det prosessveilederen som har ansvar for kontakten

VOV-teamet i fengselet

- Prosessveileder, ansatt ved Sam Eyde VGS;
 - Jobber på utsiden av fengselet, deltar i samarbeidsmøter inne i fengselet- overtar kandidaten på utsiden, samt melder opp til fagprøve og lager kompetansebevis
- Rådgiver, ansatt på S-E VGS, arbeider inne i fengselet.
Samarbeider tett med:
 - Kandidaten (i sentrum for samarbeidet)
 - Instruktør i bedrift/prog.lærer/fagansvarlig
 - Sosialkonsulent
 - Prosessveileder brobygger til videre utdanningsløp ute

Rådgiver

- Kartlegging av alle innsatte
- Karriereveiledning
- Rekruttering/avklaring for videre skoleløp
- Koordinere/koble på samarbeidspartnere ifht oppstart VOV
- Registrere kandidater i Vigo-voksen (ev. annet registreringssystem)
- Registrere beståtte moduler fortløpende i samarbeid med fagansvarlig

Roller i opplæringsmodellen

- **Instruktør i bedrift/fagansvarlig:**

- Fagarbeider- delt hovedansvar for opplæring i bedriften sammen med programfagslærer
- VFL (Vurdering for læring,- vurderingsverktøy), brukes også av prog.lærer
- godkjenning av kompetansemål i samarbeid med programfaglærer/teoriansvarlig i yrkesfaget
- dokumentasjon i OLK-web/opplæringsperm
- Kontinuerlig underveis vurdering av kompetansemål

Roller i opplæringsmodellen

- **Programfaglærer/Teoriansvarlig:**
 - Realkompetanse vurdering/kartlegging ved oppstart
 - Opplæring og vurdering i VOV-læreplanen
 - Godkjenner kompetansemål sammen med fagveileder/instruktør i bedriften
 - Kvalifikasjoner: i.h.h.t. kravene i opplæringsloven

Roller i opplæringsmodellen

- **Veileder fellesfag/Teoriansvarlig i norsk og samfunnskunnskap:**
 - Ansvar for:
 - Kartlegging, opplæring og godkjenning av modul 1/VOV-læreplanen i norsk og samfunnskunnskap
 - RKV og opplæringsplan i norsk og samfunnskunnskap i alle moduler.
 - Både individuell opplæring og oppfølging i bedrift i tett samarbeid med instruktør i bedrift, samt emnebasert opplæring i grupper.
 - Kvalifikasjoner: pedagogisk kompetanse primært i norsk (norsk som 2. språk), sekundært i samfunnsfag og/eller engelsk. Erfaring med opplæring av voksne og/eller minoritetsspråklige.
 - Vurdere behov for utredning av lese/skrivevansker (ifht behov for tilrettelegging ved tverrfaglig eksamen)

Prosessveileder (klippes inn)

- Brobygger mellom livet i fengsel og fortsatt opplæring ute
- Må danne en relasjon med kandidaten inne, overtar oppfølgingen på utsiden
- Deltar på samarbeidsmøter inne i fengselet ved oppstart og underveis i undervisningsløpet sammen med de andre i VOV teamet inne i fengselet

Oppfølgingsklassen

- Rolle nå- ønsker for framtiden
- Tar imot kandidater som løslates/overføres til annen soning
- Språkstøtte
- Ivaretar norsk og samfunnskunnskap (modul 1) etter løslatelse, dersom ikke dette er fullført den tiden kandidaten har sittet inne

Roller i opplæringsmodellen

- **Opplæringskontoret:**

- I MFY: obligatorisk i byggfag
- I VOV: ?
- Ansvar for kunnskapsprøven i byggfag.
- I noen fag: teoriansvar samt gjennomføring av kurs innen ulike temaer
- Håndtering av basistilskudd 2 i MFY for medlemsbedrifter
- Godkjenning av kompetansemål i samarbeid med fagveileder og programfaglærer
- Varierende erfaringer med samarbeidet

Ansvarsfordeling og roller i ny Agder-modell (VOV)

"Laget" rundt deltaker

- Skole: Voksenavdeling/voksenopplæringscenter:
 - Avdelingsleder voksenavd
 - Prosessveileder (kan også ha ansvar for programfag)
 - Programfaglærer/Teoriansvarlig i yrkesfaget (skole)
 - Veileder i fellesfag/Teoriansvarlig i norsk og samfunnskunnskap (skole)
- Karriere Agder:
 - Koordinator mellom KA og skole (KA)
 - Inntak
 - Veiledning
 - NAV (kontakt med NAV i forbindelse med inntak, senere overtar skolen v/prosessveileder)
- Fungel/bedrift
 - Instruktør/prog.lærer/fellesfaglærer/rådgiver/sosialkonsulent
- Fagopplæring: praksisplasser i samarbeid med skole og fagopplæring, oppmeldinger til fagprøven
- Opplæringskontor: kurs, basis 2-tilskudd, praksisplasser i samarbeid med skole og fagopplæring
- NAV/Lånekassa: sikring av livsopphold under utdanning

Hvilke styrker er sentrale i å bygge laget

- Rolleklarhet/klar ansvarsdeling innad i laget
- Tett oppfølging av deltaker og bedrift
- Sømløst samarbeid mellom de ulike rollene i laget
- Personlig egnethet og kompetanse i de ulike rollene:
veiledningskompetanse, motivasjon for å jobbe praksisnært og individuelt, evne til å bygge relasjoner, fleksibilitet/smidighet og tilgjengelighet. Målgruppekompetanse.
- *Kjenne rammene for arbeid med innsatte i fengsel, kjenne utfordringene*

Premisser for å lykkes

- Egen avdeling for voksenopplæring ved vgs, som koordinerer hele VOV-løpet
- Tilgjengelige bedrifter som er villige til å forplikte seg til å gi opplæring. Må dekke alle 13 sluttkompetanser: «ad hoc-system» for rekruttering av bedrifter i forsøket.
Hvordan lage et robust og internt koordinert (i AFK) system for rekruttering av bedrifter i VOV? Nettverk av bedrifter innen samme bransje?
- Forutsigbarhet for søker: klart tidspunkt for oppstart vs. usikkerhet om oppstart i bedrift?
- Hvordan skal vi dimensjonere?
- Hvordan skal vi ivareta overgangsordningen fra MFY til VOV? Bør KA ha en større rolle i overgangsfasen?
- Strukturer vs. fleksibilitet i opplæringsmodellen – hvordan ivareta dette for å sikre en fleksibilitet for søkerne?

Forskjeller på VOV (MFY) og 2+2-løp

2+2	VOV
Deltakeren har et toårig teorigrunnlag fra skole før oppstart i bedrift – bedriften kan stille med et sett av forventninger til verdiskaping.	Mange deltakere vil ha et grunnlag (teoretisk eller praktisk) å bygge videre på i bedrift. Andre deltakere vil starte opplæringen uten et slikt grunnlag i bedriften. Dette kan kreve større oppfølgings-/opplæringsinnsats fra bedriftens side. Uklare forventninger til verdiskaping?
Lærlinglønn	Lærlinglønn?
«Skolsk» <ol style="list-style-type: none">1. Oppstart en gang i året2. Skolen som hovedopplæringsarena i to år3. Klasser/grupper styrer progresjonen4. Foregår ved utvalgte skoler5. Delkurselever/voksne som har fått godkjent fag de har tatt fra før6. Lærling: hvordan står det til med oppfølgingen?7. VG3 FiS:?!?!?8. Oppfølging?9. Tilpasset voksne? Motiverende?	Praksisnært <ol style="list-style-type: none">1. Fortløpende inntak2. Bedriften/virksomheten som hovedarena for opplæring3. Individuelt tilrettelagt opplæringsløp, individuell progresjon4. Mulig å bli ferdig med deler av fag og få dokumentert det. Kan avbryte og starte opp igjen der man avsluttet.5. Desentralisert opplæringstilbud6. Må ha minst 80% studieevne/oppmøte7. Tett oppfølging8. Motiverende for alle?9. Modellen åpner for større bredde i voksentilbudet – bedre muligheter i smale fag?10. Tettere og tidligere kontakt med næringslivet – bedre muligheter for jobb? (Mange mfy'ere får ekstrajobb.)11. Færre voksne inne på skolene